

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **E. B.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2015, č. j. KUOK 46912/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 26. 8. 2015, č. j. 72 A 14/2015 – 10,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 26. 8. 2015, č. j. 72 A 14/2015 – 10, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora nadepsaného usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka Olomouc, jímž byla s odkazem na § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuta její žaloba proti označenému rozhodnutí žalovaného.

Krajský soud vycházel ze skutečnosti, že rozhodnutí žalovaného bylo zmocněnci žalobkyně doručeno dne 4. 6. 2015 a lhůta k podání žaloby končila dnem 4. 8. 2015. Žaloba datovaná tímto dnem však byla soudu doručena prostřednictvím pošty až dne 19. 8. 2015, přičemž na obálce je nečitelné poštovní razítko.

Stěžovatelka v kasační stížnosti nezpochybňuje datum doručení rozhodnutí žalovaného ani soudem označený konec žalobní lhůty. Tvrdí ovšem, že žaloba sepsaná v poslední den této lhůty byla také téhož dne předána k odeslání provozovateli poštovních služeb. Pokud odpovídá skutečnosti, že údaj o předání písemnosti poště není dostatečně zřejmý z otisku razítka na obálce, nelze to stěžovatelce klást k tíži, stejně tak jako jí nelze klást k tíži dobu doručování písemnosti poštou soudu. Rozhodným dnem je den předání zásilky obsahující žalobu k doručení

provozovateli poštovních služeb. Stěžovatelka krajskému soudu dále vytýká, že její žalobu odmítl bez provedení dokazování na základě skutečnosti, která jí nemohla být známa, k níž se nemohla vyjádřit a ani k ní navrhnout důkazy. Mohla navrhnout důkaz svědeckou výpovědí osoby, která zásilku osobně na poštu podávala; je si vědoma nízké důkazní síly takového důkazu, ovšem bylo možno navrhnout i důkazy jiné, jako např. znalecké zkoumání otisku razítka. Postup krajského soudu považuje za procesně vadný a jeho závěr za nepodložený. Navrhuje zrušení napadeného usnesení krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem. Kasační stížnost je přípustná.

Kasační stížnost se opírá o § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.; stěžovatelka namítá, že její žaloba neměla být odmítnuta pro opožděnost.

Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze návrh odmítnout mj. v případě, že je opožděný. Lhůta pro podání žaloby je stanovena v § 72 odst. 1 s. ř. s. Její délku a stanovení jejího počátku a konce (za použití § 40 odst. 1, 2 s. ř. s.) stěžovatelka nezpochybňuje a ani Nejvyšší správní soud zde neshledal pochybení.

Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit.

Sporným je, zda se tak v daném případě ve lhůtě stalo či nikoliv. Krajský soud vycházel ze skutečností zřejmých mu ze soudního spisu. Tam je založena žaloba datovaná dnem 4. 8. 2015 a označená podacím razítkem krajského soudu s vyznačením, že jde o podání doručené poštou dne 19. 8. 2015. K podání je připojena obálka s velmi nejasným otiskem poštovního razítka, z něhož je rozeznatelné pouze poštovní směrovací číslo podací pošty a ani náznakem není zřejmý den podání zásilky poště. V takovém případě bylo na místě, aby soud obstaral tvrzení žalobkyně (jejího zástupce) o dni podání zásilky k poštovní přepravě a to porovnal se skutečnostmi zřejmými ze spisu a následně vyhodnotil. Je pravdou, že za dané situace nelze předpokládat existenci důkazů, který by pochybnosti plně odstranily, a krajskému soudu nelze vytýkat neprovedení dokazování ke zjištění dne podání. Byť není vyloučeno, aby soud prováděl dokazování nejen k věci samé, ale i ke skutečnosti, zda je žaloba podána včas, vždy si s přihlédnutím ke skutečnostem, které má k dispozici, musí vyhodnotit potenciální dostupné důkazy. K tvrzení žalobkyně lze předpokládat svědeckou výpověď o předání zásilky poště, na druhé straně lze téměř s jistotou vyloučit objektivní potvrzení takové skutečnosti pracovníkem pražské pošty. Výzva poště či výslech jejího pracovníka by mohl mít význam pouze jako signalizace nesprávného postupu pošty, což by mohlo mít represivní důsledky pro konkrétního pracovníka či preventivní význam pro další činnost; pro posouzení včasnosti žaloby by to však bylo bez významu. Kvalita otisku razítka rovněž nenaznačuje jakýkoliv význam znaleckého zkoumání.

Nejvyšší správní soud proto přisvědčil stěžovateli jen v tom, že jí měla být dána možnost k vyjádření, nicméně v dalším postupu krajského soudu, který za daných skutkových okolností neprováděl dokazování ke zjištění dne podání zásilky obsahující žalobu k poštovní přepravě, pochybení neshledal.

pokračování

Jiná je ovšem situace při hodnocení závěrů, které na základě těchto skutečností krajský soud učinil. Ten totiž vycházel pouze z obvyklé doby doručování zásilek poštou, která však není bezvýjimečná.

Zde je na místě poukázat na předchozí rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu. Ten v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, vyslovil, že „žalobu lze odmítnout pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., je-li jisté, že nastaly skutečnosti rozhodné pro právní závěr o opožděnosti. Tak tomu není, jsou-li skutečnosti tvrzené účastníkem řízení, které jsou v rozporu s obsahem spisu, na němž spočívá závěr o opožděnosti žaloby, možné a pravděpodobné“. Stejně tak z rozsudku ze dne 10. 5. 2007, č. j. 9 As 24/2007 - 57, plyne, že „ v případě odmítnutí žaloby pro opožděnost dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je soud povinen zcela jednoznačně prokázat, že návrh byl podán opožděně“ (cit. rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné z [www. nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)).

V daném případě závěr krajského soudu o opožděnosti žaloby opřený pouze o nejasné razítko na obálce a o patnáctidenní časový odstup doručení zásilky soudu od datace žaloby neobstojí. Nelze tím totiž bez pochyb vyloučit včasnost podání žaloby. Podmínky pro odmítnutí žaloby pro opožděnost nebyly naplněny a stěžovatelce byl napadeným rozhodnutím znemožněn přístup k soudu ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny.

Důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. byl naplněn, a proto Nejvyšší správní soud musel napadené usnesení pro tuto vadu zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 110 odst. 1, odst. 4 s. ř. s.); tj. žalobu věcně projedná, neshledá-li důvody k jinému postupu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu